

การเตรียมงานการผลิตสไลด์และฟิล์มสตริป

ก่อนที่จะผลิตสไลด์ออกมาเป็นรูปใช้ประกอบการเรียนการสอน จะต้องมีการเตรียมงานล่วงหน้าโดยขั้นตอนสำคัญๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาบทเรียน จากหนังสือแบบเรียนวิชาต่าง ๆ แล้วพิจารณาว่าบทเรียนใด เนื้อหาที่สามารถจะผลิตสไลด์ หรือฟิล์มสตริบมาประกอบการสอนได้ พร้อมทั้งพิจารณาคำว่าบทเรียนนั้นผู้เรียนอยู่ในระดับใด เพื่อให้เนื้อหาของเรื่องเหมาะสมกับผู้เรียน

ขั้นที่ 2 เขียน Content outline จากเนื้อหาของเรื่องที่เราเลือกมานำมาเขียนเป็น Outline โดย Content outline ที่เขียนนี้จะประกอบด้วย หัวข้อที่เป็นพื้นฐานและสนองจุดมุ่งหมายกับข้อเท็จจริง ซึ่งอธิบายหัวข้อแต่ละอัน

ขั้นที่ 3 วาดจุดมุ่งหมายในการสอน เมื่อได้พิจารณาผู้เรียนและเนื้อหาของเรื่องแล้ว ก็ให้วางจุดมุ่งหมายว่าหากเราจะนำสไลด์หรือฟิล์มสตริบมาประกอบการเรียนการสอนแล้วเราอยากให้ผู้เรียนใคร่หรือเป็นอย่างไร เพื่อว่าเวลาใช้จะได้ใช้ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

ขั้นที่ 4 การเตรียม Treatment Treatment หมายถึงการที่เราเอาเนื้อหา หรือเรื่องราวทั้งหมดมาสรุปโดยย่อ ซึ่งลักษณะของการสรุปนั้นอาจทำได้ 3 แบบคือ

1. แบบธรรมดา คือขั้นต้นคำเนนเรื่อง และจบเรื่อง ไปตามเนื้อหาหรือ Content outline
2. แบบมีตัวละคร คือมีการนำเข้าสู่เรื่องก่อน แล้วขั้นต้นเรื่อง คำเนนเรื่องจบเรื่อง และสรุปโดยมีตัวละครประกอบหรือเกี่ยวพันอยู่เกือบจะโดยตลอดทุกอย่างก็ถาม เนื้อหาสำคัญก็ยังไม่ไปตาม Content outline

3. แขนงนำเอาประโยชน์ของสิ่งนั้น ๆ มากล่าวมาก่อนแล้วจึงเข้าสู่เรื่อง
ดำเนินเรื่อง และจบเรื่องไปตามสำคัญของเนื้อหา

ขั้นที่ 5 การเตรียม Specification Specification ก็หมายถึง
รายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสไลด์หรือฟิล์มสกริปบนนั้นอันได้แก่

1. ประเภทของวัสดุ :- สไลด์หรือฟิล์มสกริป
2. วัสดุและขนาด :- ฟิล์ม Ektachrome \times 35 มม. ขนาด $2\frac{1}{4} \times 2\frac{1}{2}$ "
3. ความยาว :- 35 เฟรม
4. เสียง :- มีเทปบันทึกเสียงบรรยายประกอบ
5. ความสะดวกและเครื่องมือ :- ถ้ายากของจริง รูปภาพ ภาพวาด
แผนภูมิ
6. เทคนิคพิเศษ :- งานก๊อปปี้ งานศิลป์ โทเก็ต
7. ความช่วยเหลือพิเศษ :- งานกราฟฟิก การโต้แสง
8. กำหนดวัน : ว่าจะเริ่มต้นเมื่อใด และเสร็จเมื่อใด
9. งบประมาณ : ต้องกะงบประมาณค่าใช้จ่ายทั้งหมด เช่น ค่าฟิล์ม
ค่าวัสดุ กราฟฟิก ค่าพิมพ์ ฯลฯ

ขั้นที่ 6 การเขียนสกริป เมื่อทำ Treatment แล้วก็พร้อมที่จะเขียน
รายละเอียด คือสกริป ซึ่งสกริปก็คือภาพแต่ละภาพเรียงลำดับไปพร้อมกับคำบรรยาย หรือ
อธิบาย โดยเราจะต้องวางแผนไว้ก่อนว่า ประการแรกจะให้เห็นอะไร และต่อไปจะได้อะไร
ในสกริปจะบอกถึงลักษณะการถ่ายด้วย สิ่งเหล่านี้เป็นเหมือนแผนที่ที่จะชี้ทางที่แน่นอนให้แก่เรา
ในการถ่ายรูป

ขั้นที่ 7 การถ่าย เมื่อถึงขั้นลงมือถ่ายก็ให้ดำเนินการถ่ายภาพตามรายการ
ที่เขียนไว้ในสกริป อย่างไรก็ตามภาพอาจจะเปลี่ยนแปลงไปจากที่สกริปกำหนดไว้ก็ได้ หาก

เห็นว่าภาพที่ถ่ายไม่ดี ก็อาจถ่ายอีกเป็นครั้งที่ 2, 3, 4 เรื่อยไปโดยอาจใช้วิธีเปลี่ยนมุมกล้อง เปลี่ยนท่า เปลี่ยนหน้ากล้อง และความเร็ว

ขั้นที่ 8 การทำไตเติล ควรยึดหลักกว้าง่ายกระชับ และมีความพอดี เราแบ่งไตเติลออกเป็น

1. Main title คือไตเติลที่เป็นชื่อเรื่อง
2. Credit title คือไตเติลที่บอกรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ผลิต
3. Sub title คือไตเติลเกี่ยวกับการผลิต เช่น ผู้แสดง ผู้ให้เพลง ประกอบ และอื่น ๆ
4. End title คือไตเติลที่บอกให้รู้ว่าจบเรื่องราว

ขั้นที่ 9 การคัดเลือกภาพ เมื่อใช้สกริปต์ประกอบในขณะถ่ายภาพแล้วก็จะได้ภาพที่สมบูรณ์ จากนั้นก็นำมาจัดลำดับให้ถูกต้อง ในการจัดลำดับนั้นหากมีการฉายภาพนั้นหลายครั้งก็ให้พิจารณาเลือกภาพที่ดีที่สุด และเสนอของจุดมุ่งหมายมากที่สุด

ขั้นที่ 10 การทำคำบรรยายและบันทึกเสียงคำบรรยาย ในสกริปต์ของเราจะมีคำบรรยายที่วางอย่างหยาบ ๆ ฉะนั้นจึงควรปรับปรุงและเขียนคำบรรยาย หรือคำอธิบายใหม่ให้ถูกต้อง และเมื่อปรับปรุงดีแล้วก็มีการบันทึกเสียง ซึ่งเสียงของผู้นั้นบรรยายนั้น จะต้องให้ดูจริงจัง โดยอาจมีการพูดซ้ำ มีหยุด มีเน้น นอกจากนั้นเพลงที่ใช้ประกอบก็ควรเลือกให้เข้ากับเนื้อหาของเรื่อง ไม่ควรเลือกเพลงซึ่งเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป และควรใช้เพลงเดียวกันตลอดทั้งเรื่อง หวังควรมีสัญชาวมอกการ เปลี่ยนเฟรมด้วย

ตัวอย่างของการเตรียมงานในการผลิตสไลด์

ชื่อเรื่องจุดมุ่งหมาย

น้ำ

1. ประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ชั้น ม.ศ.1 เรื่อง "น้ำเป็นสิ่งที่มีชีวิตของสาร"
 2. เพื่อให้นักเรียนโคทรายเนื้อหาเพิ่มเติมจากบทเรียน
 3. เพื่อให้เป็นอุปกรณ์ที่นักเรียนอาจจะหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตัวเอง
1. นักเรียนชั้น ม.ศ.1
 2. สมาชิกชุมนุมวิทยาศาสตร์ของโรงเรียน

ผู้เรียนContent outline

1. น้ำมี 3 สถานะ คือ ของแข็ง ของเหลว และก๊าซ
2. โมเลกุลของน้ำประกอบด้วย H 2 อะตอม O 1 อะตอม
3. น้ำจำเป็นต่อสิ่งมีชีวิตทั้ง คน สัตว์
4. น้ำธรรมชาติ น้ำฝน
น้ำใต้ดิน และระเหยน้ำใต้ดิน
น้ำมาจาก น้ำพุ
น้ำท่า
น้ำทะเล
น้ำแร่ต่าง ๆ
5. น้ำดื่ม น้ำใช้
6. วัฏจักรของน้ำ
7. การขอประทาน และประโยชน์
8. การประปา
9. การไหลของน้ำ
10. ประโยชน์ของน้ำ

Treatment

น้ำเป็นสารและมี 3 สถานะคือของแข็ง ของเหลว และก๊าซ โมเลกุลของน้ำประกอบด้วยไฮโดรเจน 2 อะตอมและออกซิเจน 1 อะตอม น้ำเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นคน พืช หรือสัตว์ น้ำเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เราอาจแบ่งน้ำธรรมชาติออกได้เป็นน้ำฝน น้ำใต้ดิน น้ำบาดาลและน้ำพุ น้ำท่า น้ำทะเล น้ำแร่มาก ๆ นอกจากนี้ก็ยังมีน้ำดื่ม น้ำใช้ น้ำที่เราเห็นอยู่ และไม่มีวันหมดสิ้นนั้นก็เพราะน้ำมีวัฏจักรของมัน จะมีการหมุนเวียนให้เราใช้ไม่หมดสิ้น นอกจากนี้เราอาจจะนำน้ำมาใช้ในการชลประทาน การประปา และการใช้พลังงาน น้ำจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อมนุษย์มากมาย

Specification

ประเภท	สต็อกสี	
วัสดุ	ฟิล์ม Ektachrome 64	
ขนาด	35 ม.ม.	
ความยาว	มีจำนวน 40 เฟรม	
เสียง	มีเทปบันทึกเสียงบรรยายประกอบ	
ความสะดวก	ถ่ายจากของจริง และภาพวาด	
งบประมาณ	ฟิล์ม Ektachrome 64 36 กม 2 ม้วน	
	พร้อมค่าล้างอัด	160.- บาท
	อุปกรณ์ทางกราฟิก	70.- บาท
	ม้วนเทปบันทึกเสียง 1 ม้วน	<u>40.- บาท</u>
	รวม	<u>270.- บาท</u>

สคริปต์

ลำดับ ภาพ	การถ่าย	เนื้อหาของภาพ	คำบรรยาย
1	ค.บ.	ภาพก่อนน้ำซึ่งกำลังละลายและมีไอจากน้ำซึ่งลอยตัวขึ้น	น้ำเป็นสสารและมี 3 สถานะ คือ ของแข็ง ของเหลว และ ก๊าซ
2	ค.บ.	ภาพวาดแสดงการจับตัวกัน ของไฮโดรเจน 2 อะตอมกับออกซิเจน 1 อะตอม พร้อมตัวหนังสือแสดงสูตรทางเคมีของน้ำ	โมเลกุลของน้ำประกอบด้วยไฮโดรเจน 2 อะตอมกับออกซิเจน 1 อะตอม
3	ค.บ.	ภาพเครื่องมือในการทดลองแยกน้ำด้วยไฟฟ้า	เราสามารถพิสูจน์ได้ว่า น้ำประกอบด้วยไฮโดรเจน และออกซิเจน
4	ค.บ.	ภาพวาทกรรมและแผนภูมิแสดงปริมาณของน้ำในร่างกาย พร้อมคำอธิบายประกอบ	น้ำจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของคน
5	ค.บ.	ภาพวาทกรรม และแผนภูมิแสดงปริมาณของน้ำที่ร่างกายขับออกด้วยวิธีการต่าง ๆ	คนกินน้ำเข้าไปแล้วก็มีการขับถ่ายออกมา
6	L.S.	ภาพคนรดน้ำต้นไม้	น้ำจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของพืช
7	ค.บ.	ภาพแผนภูมิแสดงปริมาณของน้ำในพืชบางชนิด	พืชแต่ละชนิดต้องการน้ำมากน้อยแตกต่างกัน

ตัวอย่างที่ 2

<u>ชื่อเรื่อง</u>	พืชผักสวนครัว
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อประกอบการสอนวิชาสุขศึกษาชั้น ป.3 2. เพื่อส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 3. เพื่อส่งเสริมทางค่านิยมโภชนาการ 4. เพื่อแนะนำการประกอบอาชีพแก่ประชาชนในท้องถิ่น
<u>ผู้เรียน</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนชั้น ป.3 2. นักเรียนทุกคนในโรงเรียน 3. ประชาชนในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่

Content Outline

1. ชนิดของพืชผักสวนครัว
 - 1.1 ชนิดที่ไชยอกก่อนเป็นอาหาร
 - 1.2 ชนิดที่ไชยใบเป็นอาหาร
 - 1.3 ชนิดที่ไชยกอกเป็นอาหาร
 - 1.4 ชนิดที่ไชยลำต้นเป็นอาหาร
 - 1.5 ชนิดที่ไชยหัวหรือรากเป็นอาหาร
 - 1.6 ชนิดที่ไชยผลเป็นอาหาร
 - 1.7 อื่น ๆ
2. ลักษณะการปลูก
 - 2.1 ปลูกไว้รับประทานโดยมิได้เอาใจใส่
 - 2.2 ปลูกเป็นงานอดิเรกเพื่อรับประทานและขาย
 - 2.3 ปลูกไว้ขายโดยเฉพาะ

3. วิธีการปลูก
 - 3.1 การซุกแปลง
 - 3.2 การใส่ปุ๋ย
 - 3.3 การรดน้ำ
 - 3.4 การระวังศัตรูพืช
 - 3.5 วิธีการอื่น ๆ
4. สถานที่ปลูก
 - 4.1 มีที่ว่างเปล่า
 - 4.2 อยู่ใกล้แม่น้ำหรือมีน้ำอุดมสมบูรณ์
 - 4.3 ปลูกไม่ชิดและทำฟาร์มไปด้วย
5. การขนส่งในการค้าขาย
 - 5.1 การขนส่งทางน้ำ
 - 5.2 การขนส่งทางบก
6. ประโยชน์ของพืชที่ไร้เป็นอาหาร
 - 6.1 มีไวตามิน
 - 6.2 มีไขมัน
 - 6.3 มีโปรตีน
 - 6.4 มีน้ำ
 - 6.5 มีเกลือแร่

Treatment

มารศรีพาวิชาน้องชายไปซื้อข้าวที่ตลาด วิชาเกิดความสงสัยเกี่ยวกับ
 ตักที่จะซื้อไปปรุงอาหาร มารศรีดีเลอบริยายให้ฟังว่ามีส่วนมากที่เรานำ
 มาปรุงอาหารนั้นเรียกว่าพืชผักสวนครัว มีทั้งชนิดที่ไร้ชอคอ่อน ใบ ดอก
 ลำต้น หัว และยอด มาเป็นอาหาร แหนพุดครัวเรือนจะปลูกพืชผักสวนครัว

ไว้รับประทานแต่มีใ้เคเอาใจใส่ บางรายอาจปลูกเป็นงานอดิเรกเพื่อ
รับประทานและขาย และบางรายก็ทำเป็นอาชีพ วิชาเกิดความสนใจ
อยากทราบวิธีการปลูก มารศรีจึงพาวิชาไปเที่ยวสวนผักที่คลองรังสิต
และอธิบายถึงวิธีการปลูกผัก สถานที่ปลูกพร้อมทั้งอธิบายถึงการขนส่ง
ในการค้าขาย และประโยชน์ของผักที่เราใช้กินเป็นอาหาร กذبจาก
เที่ยวสวนผักวิชาลงมือซุกแปลงปลูกผักที่ว่างหลังบ้าน ไม่นานผักที่วิชา
ปลูกไว้ก็เจริญงอกงาม วิชาเก็บไปขายที่ตลาดได้เงินมาฝากอนดินเป็น
จำนวนมาก

Specification

ประเภท	สีโคลด์	
วัสดุ	ฟิล์ม Ektachrome 64	
ขนาด	35 มม.	
ความยาว	มีจำนวน 40 เฟรม	
เสียง	มีเทปบันทึกเสียงบรรยายประกอบ	
ความสะอาด	ถ่ายจากของจริงและภาพวาด	
งบประมาณ	ฟิล์ม Ektachrome 64	36 ภาพ 2 ม้วน
	พร้อมกล่องอัด	160 บาท
	อุปกรณ์ทางกราฟิก	70 บาท
	ม้วนเทปบันทึกเสียง 1 ม้วน	40 บาท
	ภาพทณะ	<u>30</u> บาท
	รวม	<u>300</u> บาท

สกริปต์

ลำดับภาพ	การถ่าย	เนื้อหาของภาพ	คำบรรยาย
1	L.S.	มารศรีและวิชาถือตะกร้าจ่ายกับข้าวอยู่ในตลาด	วิชาคุยกับมารศรีว่าในตลาดข้างมีของขายมากมาย
2	M.S.	มารศรีและวิชากำลังซื้อผักที่แผงขายผักมองเห็นผักต่าง ๆ วางอยู่มากมาย	วิชาถามมารศรีเกี่ยวกับผักที่กำลังซื้อไปปรุงอาหาร
3	C.U.	บอกผักกำลัง กระถิน พักทอง วางกองใกล้ ๆ กัน	มารศรีอธิบายให้วิชาฟังว่าผักที่เรานำมารับประทานนั้นมีทั้งชนิดที่ไชยอกอ่อนเป็นอาหาร
4	C.U.	ใบโหระพา กระเพรา สะระแหน่ วางกองอยู่	ผักชนิดที่ไชยใบเป็นอาหาร
5	C.U.	คอกแค โสน ขจร วางกองอยู่	ผักชนิดที่ไชยคอกเป็นอาหาร
6	C.U.	ชิง ข่า (วางบนพื้นกระถางสี)	ผักชนิดที่ไชยลำต้นเป็นอาหาร
7	C.U.	หัวมันเทศกองรวมกัน	ผักชนิดที่ไชยหัวหรือรากเป็นอาหาร
8	C.U.	มะเขือยาว มะนาว พริก มะเขือเทศ วางเป็นกอง ๆ อยู่ใกล้ ๆ กัน	ผักชนิดที่ไชยผลเป็นอาหาร
9	L.S.	ทันพริก ทันมะเขือ ที่ขึ้นริมรั้วบ้าน	มารศรีเล่าให้วิชาฟังว่าโดยทั่วไปเรามักปลูกผักกันแทบทุกบ้านแต่มีใครเอาใจใส่อย่างจริงจัง

ลำดับ ภาพ	การถ่าย	เนื้อหาของภาพ	คำบรรยาย
10	L.S.	แปลงผักหลังบ้าน 2-3 แปลง	บางรายอาจจะปลูกผักเป็นงาน อดิเรกก็อนอดจากจะเอาไว้รับ- ประทานเองแล้วจึงเอาไปขายได้ คุ้ม
11	L.S.	สวนผักซึ่งแต่เดิมแปลงผักมากมาย	บางรายปลูกผักขาย เป็นอาชีพ
12	U.S.	มารศรีและวิษานั่งอยู่ในรถเมย์	มารศรีพาวิษาไปเที่ยวสวนผักที่ คลองรังสิต
.....	๗๓	๗๓

